

CALENDARI CURS 2014-2015

19 d'octubre

Palou. Paisatge rural, paisatge cultural

16 de novembre

Granollers, ciutat bombardejada**

23 de novembre

Les xemeneies i les fàbriques*

14 de desembre

Visita a L'Adoberia d'en Ginebreda

18 de gener

Granollers, modernista i noucentista

15 de febrer

Granollers, ciutat bombardejada**

15 de març

Les xemeneies i les fàbriques*

22 de març

Granollers, vila medieval i moderna

19 d'abril

Granollers, més enllà del ferrocarril

24 de maig

Granollers, ciutat bombardejada**

29, 30 i 31 de maig

Jornades de portes obertes al refugi de la plaça Maluquer i Salvador i al refugi de l'Ajuntament de Granollers**

7 de juny

Granollers, ciutat bombardejada**

14 de juny

Visita a L'Adoberia d'en Ginebreda

* Coorganitzat amb **Roca Umbert. Fàbrica de les Arts**

** Coorganitzat amb **Can Jonch. Centre de Cultura per la Pau**

El lloc de trobada dels itineraris serà el Museu de Granollers, excepte en els casos de:

. L'Adoberia (pl. de l'Església, 7)

. Granollers, vila medieval i moderna (pl. de l'Església, 7)

. Palou. Paisatge rural, paisatge cultural (pg. del Doctor Fàbregas, s. núm. Palou)

. Refugis (pl. Maluquer i Salvador i Ajuntament i Ajuntament)

Tots els itineraris comencen a les 11 del matí, excepte la visita a L'Adoberia, que és a les 12 h.

El preu dels itineraris (2 h) és de 4 € per persona. La

visita a l'Adoberia (1,5 h) és de 3 €.

Hi ha un 50% descompte per a persones jubilades i és gratuït per a infants fins a 12 anys.

Museu de Granollers

Per a més informació i reserves

Museu de Granollers

Carrer d'Anselm Clavé, 40-42

93 842 68 41

www.museugranollers.cat

museu@ajuntament.granollers.cat

Ajuntament de Granollers

rocaumbert|f.a.

can jonch centre de cultura per la pau

**Diputació
Barcelona**

FOTOGRAFIES: PERE CORNELLAS

Itineraris de ciutat

Museu de Granollers

**Itineraris de ciutat
Granollers**

1 - GRANOLLERS, MODERNISTA I NOUCENTISTA

Des de mitjans del segle XIX, amb el nou traçat de la carretera de Barcelona a Ribes i amb l'arribada del ferrocarril, Granollers va començar a experimentar un fort creixement econòmic, sobretot industrial; el comercial ja es venia desenvolupant des de l'època medieval. Això va comportar la construcció de nombrosos edificis públics (ajuntament, escoles, escorxador, centres sanitaris...), fàbriques, cases per als obrers i grans habitatges per a la gent benestant, tots ells d'estil modernista i noucentista. Aquestes construccions van ser projectades per arquitectes de renom com F. Mariner, J. Martorell, S. Cordoní, A. Ruiz, però el màxim representant del modernisme a la comarca va ser J. M. Raspall. En el recorregut es visiten algunes de les cases més representatives d'aquesta època al centre de la ciutat.

2 - GRANOLLERS, CIUTAT BOMBARDEJADA

Granollers, com moltes ciutats de l'estat, va patir els atacs indiscriminats de l'aviació feixista sobre la població. El primer bombardeig va esdevenir el dimarts 31 de maig de 1938 i va causar, en un sol minut, 224 morts, a més de nombrosos ferits i la destrucció d'una part del centre de la ciutat. Al cap d'uns mesos, els dies 24, 25 i 26 de gener de l'any 1939, dies abans que acabés la guerra a la ciutat, va tornar a ser bombardejada, i va haver-hi una quarantena de víctimes més i noves destrosses. Aquest itinerari proposa donar a conèixer alguns dels llocs més emblemàtics afectats per aquest fet, la visita a un dels refugis antiaeris que es varen construir l'any 1938 i a Can Jonch. Centre de Cultura per Pau, com a punt de sensibilització i foment de cultura de la pau.

3 - ADOBERIA D'EN GINEBREDÀ

El Centre d'interpretació històrica del Granollers medieval ofereix, a través d'una museografia singular, la possibilitat de conèixer un complex artesanal preindustrial, alhora que la història i el creixement de la ciutat de Granollers, des del segle IX fins al segle XVIII. L'Adoberia d'en Ginebredà de Granollers és un dels pocs exemples d'arqueologia industrial excavat a la ciutat i l'única adoberia conservada de la mitja dotzena

que, segons documentació, hi havia hagut a la ciutat. Actualment és una de les poques adoberies històriques conservades a Catalunya i esdevé un espai idoni per a conèixer i difondre el creixement i la transformació del Granollers medieval, caracteritzat per un ampli recinte emmurallat, un seguit d'oficis i activitats productives, entre les quals destaquen les relacionades amb la pell, i un mercat potent i diversificat.

4 - PALOU. PAISATGE RURAL, PAISATGE CULTURAL

Palou va ser un municipi independent fins a l'any 1928, en què va ser agregat al terme de Granollers. A canvi de serveis, va aportar un gran espai territorial en bona mesura agrícola, que ha mantingut la seva personalitat pròpia i diferenciada fins a l'actualitat. El pla de Palou conserva un ric patrimoni cultural, tant arquitectònic com natural. L'itinerari proposa un recorregut per alguns dels elements patrimonials més significatius: masies (can Bassa, Torre de les Aigües, el Junyent, can Mayol...), recs que encara porten aigua, safareigs, les antigues escoles i l'església de Sant Julià, com també conreus, arbres monumentals i la riba del riu Congost.

5 - GRANOLLERS, VILA MEDIEVAL I MODERNA

L'actual ciutat de Granollers té els seus orígens en una cruïlla de camins en la qual es va anar formant la vila medieval gràcies al desenvolupament d'un petit mercat (documentat des del segle XI) a l'aixopluc de l'església de Sant Esteve. El creixement del mercat, al llarg dels segles, va anar formant un enteixinat de places i carrerons on es va anar enquibint l'activitat comercial, artesanal i els habitatges, dins les muralles. L'època de màxima esplendor de la vila serà, però, el segle XVI, quan s'ampliarà la plaça Major, es construirà la Porxada com a llotja de gra, es farà una nova casa de la vila, s'ampliarà l'hospital i es bastiran el convent de Sant Francesc i les capelles sobre els portals de la muralla. L'itinerari, que s'inicia a l'adoberia com a mostra de centre de producció artesanal, proposa un recorregut pel centre de la ciutat, les muralles, les torres de defensa, els antics porxos i l'antic hospital.

6 - GRANOLLERS MÉS ENLLÀ DE LA VIA DEL FERROCARRIL

Aquest recorregut proposa conèixer el Granollers que creix fora de les muralles medievals, a partir del segle XIX, més enllà de les noves vies de comunicació. La ciutat creixerà cap a l'est i transformarà vinyes i camps de conreu en indústries i nous habitatges. En el segle XX, un nou creixement de la ciutat transformarà les antigues indústries en nous equipaments i nous habitatges. Actualment ha desaparegut una part del patrimoni d'aquesta època; tot i això, encara podem resseguir alguns vestigis com l'hospital, el cementiri, el Casino...

7 - LES XEMENEIES I LES FÀBRQUES

Al llarg del segle XX, el Vallès va convertir-se en un potent motor econòmic gràcies al procés d'industrialització. El ferrocarril i la millora dels transports, l'inici de la distribució de gas i d'electricitat i l'obtenció d'aigua van ser fonamentals per poder iniciar un gran període fabril, que incloïa principalment filatura, teixidoria, metal·lúrgia, empreses d'alimentació i bòbiles. La transformació de la ciutat, sobretot pel que fa al sector de serveis, i l'allunyament de la indústria cap a polígons, ha anat esvaint el passat, però encara veiem xemeneies i murs que ens parlen dels grans recintes industrials. L'itinerari ens situarà algunes de les fàbriques (Torras Villà, Vda. Sauquet, la Tela, Roca Umbert).

El Museu de Granollers, Roca Umbert. Fàbrica de les Arts i Can Jonch. Centre de Cultura per la Pau oferim conjuntament un seguit d'itineraris guiats per a descobrir la història i el patrimoni de la ciutat, visitant indrets i espais poc habituals.

Diuenge 28 de setembre, a les 11 del matí.

Jornades Europees del patrimoni***

La nit de l'arxiduc Carles d'Àustria a Granollers.

Apunts musicals per a espais patrimonials

*** Coorganitzat amb l'Escola Municipal de Música-Conservatori Josep M. Ruera, dins el projecte Enllaçem Cultura

